

SIARD

kostel sv. Cyrila a Metoděje

Číslo 1, ročník 29

www.farnostzidenice.cz

vychází 13. února 2022

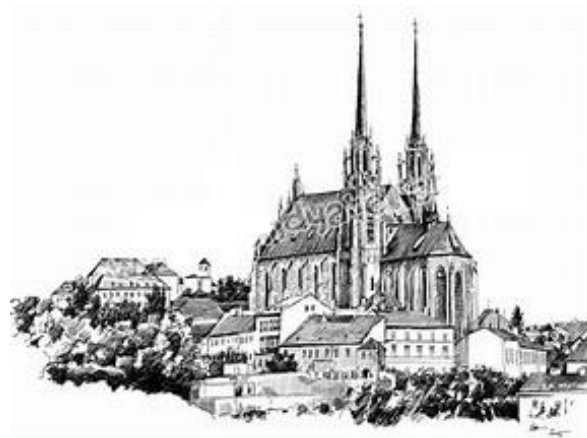
Modlitba za brněnskou diecézi

Všemohoucí Bože,
děkujeme ti za všechny dary a milosti,
kterými jsi zahrnul nás
i předcházející generace naší diecéze.

Prosíme tě, pomáhej nám,
ať v rozdílnosti našich služeb
zůstaneme věrni svému poslání
stávat se uprostřed dnešní společnosti
znamením a darem tvé lásky.

Dej, ať jsme pevně spojeni s Kristem
i navzájem mezi sebou,
aby tě skrze nás ostatní poznávali jako Otce
a záruku naplnění smyslu života.

Na přímluvu Panny Marie, Matky církve,
patronů svatého Petra a Pavla,
i všech dalších světic a světců
spojených s brněnskou diecézí i s celou církví
o to prosíme skrze Krista, našeho Pána.
Amen.

S církevním schválením Biskupství brněnského č.j. Ep/1017/2006 ze dne 5.12.2006

P.S. Historií naší diecéze se budeme věnovat od dalších čísel v diecézním okénku.

Výročí

Na den 31.1. 2022 připadlo vzácné jubileum – devadesátiny paní **Ludmily Javorové** – které jsme ve farnosti připomněli předcházejícího dne při nedělní mši svaté s vděčností za její dlouholetou obětavou službu mládeži, katechetům i celé farnosti.

Ludmila Javorová se narodila 31. ledna 1932 v Chrlicích v hluboce věřící rodině jako pátá z 10 dětí. Večerně vystudovala ekonomickou školu, pracovala nejprve v továrně, později ve výzkumném ústavu jako administrativní síla. Již v mládí se zapojila do práce ve skryté církvi, později působila jako katecheta a lektorka, připravovala děti i dospělé ke svátostem, vedla modlitební společenství a mnoho dalších činností.

O svém životě, jistotě svého povolání a věrnosti církvi vydala svědectví ve dvou knihách: *Z hlubin bezedných (2003)* a *Ty jsi kněz navěky (2020)*. V příštím čísle Siardu s ní přineseme rozhovor.

Děkujeme a blahopřejeme!

Letos v lednu a únoru si připomínáme i nedožitá výročí narození (*1927) bývalých židenických kněží; jsou to

P. Bernard František Palka, OPraem,
P. Josef Groz, CSsR,
P. Alois Weigel
a P. Karel Hugo.

2.2.1937 se narodil **P. Jan Kabeláč** (nedožitých 85let).

13.2. si připomínáme 20. výročí úmrtí otce **Josefa Javory**, kněze východního obřadu, obětavého manžela a otce tří dětí.

R. I. P.

Z farnosti aktuálně

Vážení a milí spolufarníci,

ráda bych vás v hojném počtu pozvala na generální úklid našeho krásného kostela.

Poslední tzv. generální úklid se konal 6. 4. 2019, za rok byla již pandemie, ale před uzavřením kostelů se nám ještě podařilo udělat 3. 10. 2020 brigádu na umývání oken. A od 12.10.2020 již začal online přenos bohoslužeb.

Pokud nám to pandemická situace dovolí, sejdem se v sobotu 26. března 2022 v době od 8 do 11 hodin. Ještě to bude určitě připomenuto v ohláškách.

Přeji krásné dny, plné zdraví a Božího požehnání.

Jitka Doleželová

Svátek v kalendáři (3)

Svatá Anežka Římská

narozená ve 3. století v Římě, zemřela r. 304 v Římě, patronka čistoty, panen, zahradníků a dětí.

Životní příběh Anežčin platí za jedno z nejstarších vyprávění o svatých. Dokonce i sv. Ambrož a Damas se odvolávají na ústní podání. Podle nich byla Anežka dcerou bohatých křesťanských rodičů v Římě.

Byla neobyčejně krásná, a proto už ve 12 letech dostala nabídku k sňatku, mezi mnohými i od syna městského prefekta Sempronia. Jeho nabídku odmítla s poukazem, že je již zasnoubena s jiným. Když chtěl vědět jeho jméno, řekla mu o Ježíši Kristu. Po bezvýsledných námluvách svého syna dal rozrušený prefekt Sempronius Anežku odvést do nevěstince, aby byla zneuctěna. Když tam chtěl syn prefekta Anežku zneuctít, padl náhle mrtev. Podle legendy se však Anežka za něj modlila a na její přimluvu byl mladík přiveden opět k životu. Sempronius pak předal Anežku soudci a ten ji dal na Domiciánově stadionu na hranici upálit. Ale stal se div, plameny šlehaly kolem jejího těla, ale nespálily ji. Proto soudce poručil vojákovi, aby jí vrazil

meč do krku. Byla pochována na římském hřbitově na Nomentanské silnici, kde dnes stojí kostel svaté Agnese Fuorilemura. Úcta ke svaté Anežce je zmiňována už od r. 354 dne 21. ledna. Anežka je skoro vždy zpodobňována s beránkem. Příčinou je podobnost jejího jména s latinským slovem agnus (=beránek). Její nestarší zpodobnění pocházející ze 4. století bylo nalezeno r. 1818 a bylo přineseno ke svaté Anežce za hradbami. Je to mramorový obraz.

V dnešní době je takovýto čin považován za hotové šílenství. A přesto má dnešním lidem, a zvláště mladým, mnoho co říct. Jistě není nutné zasvětit se plně a pouze Bohu. Je mnoho možností, jak Bohu sloužit i v obyčejném životě. Ale je moudré uvědomovat si, co jsou pravé hodnoty, a nevrhat se do nejasných vztahů kvůli pohodlí, moci, majetku, snaze vyniknout. Svátá Anežka i přes svoje mládí poznala pravou hodnotu života a neváhala svůj život položit z lásky k Bohu.

JA

Příběhy, které otvírají srdce

Nedávno vydali bratři z Taizé knihu *É Brincadeira!* Je věnována příběhům dětí z brazilské favely, které navštěvují odpolední volnočasový program bratří (ten velmi připomíná salesiánskou oratoř) s názvem Brincadeira. Psaní příběhů má pomoci dětem vyrovnat se s traumatizujícími zážitky jejich života: děti jsou ohrožovány mafiemi a často přicházejí o život ony samy nebo jejich nejbližší, málokdy žijí v úplné rodině a většinou se potýkají s neskutečnou bídou. Z příběhů se dovídáme, o čem děti sní. Děti sní, i když vědí, že se jejich sny asi nikdy neuskuteční. Nabízíme četbu příběhů na pokračování:

Pilný. Byl jednou jeden chlapec, který se jmenoval Aleksinaldo. Byl velmi inteligentní a pilný. Vždycky, když byl čas určený k učení, přestal si hrát.

Jeho učitelky potom řekly: „Jsi velmi inteligentní. Proto ses dostal už do osmé třídy. Jen tak dál a budeš moct uskutečnit svoje sny.“

Z toho měl Aleksinaldo radost. Po čtyřech letech školu úspěšně ukončil. A udělal to, co měl nejraději, hrál fotbal. Nebylo tak jednoduché dosáhnout toho, co si předsevzal. Přesto dokázal uskutečnit svoje sny. Děkuji Ti, Bože, že to se mnou nikdy nevzdáváš. Protože jednou vyhraju.

Autor:

Aleksinaldo da Silva Nascimento, 16 let

*****

Advokátka. Byla jednou jedna dívka, jmenovala se Ariana. Snila o tom, že se stane advokátkou. Každý den chodila do školy a pilně se učila. Vychodila základní školu a zvládla i maturitu. Její matka a otec z ní byli velmi šťastni.

Jednoho dne se Ariana rozhodla, že vystuduje práva. Snila totiž o tom stát se advokátkou. Učila se stále víc. Zvládla zkoušky a splnila si sen stát se advokátkou. A rodina uspořádala velkou slavnost, aby to oslavila. A žili šťastně až do smrti.

Autorka:

Ana Cláudia Santos Santa, 16 let.

Marie Oujezdská

Modlitba

Díky že smím

být

doufat

věřit

kráčet

čekat

odpouštět

milovat

žasnout

radovat se

důvěřovat

zbohatnout Tvou láskou

a ztrácet se v Tobě,

můj Pane.....

Marie Ungerová

Rok rodiny – Amoris laetitia

Papež František zve k prožívání Roku rodiny Amoris laetitia:

Kdo je pozván: rodiče, prarodiče, mladí lidé

Co nabízí?

Na 10 videích (v délce cca 3 minut) vysvětluje František nejdůležitější části své exhortace Amoris laetitia. Ke každému videu je tzv. Průvodce, kde najdete tipy a praktické návody k promýšlení toho, co bylo řečeno.

Ti, kteří nechtějí věnovat čas videím, si mohou na www.vira.cz objednat maily s kratičkými úryvky z Amoris laetitia

včetně praktických nápadů k prohloubení vztahů v rodině.

Jsme zváni k objevování daru manželství v každodenních situacích. Počítá se s naší hříšností, ne/ochotou k hledání i touhou po radostném životě. Stačí pozvání přijmout ....

Stačíme si sami? (1)

Jsme velká a živá farnost a rádi to o sobě říkáme, chlubíme se tím a většinou tomu i věříme. A dokonce i tomu, že to pohledem zvenku tak vypadá.

Nedávno jsme při nedělní mši slyšeli: „Trpí-li jeden úd, trpí s ním všechny ostatní, je-li některý úd vyznamenán, všechny ostatní údy se s ním radují. Vy jste Kristovo tělo a každý z vás je jeho úd.“ (1Kor 12,26-27).

Je pro mě (místní) církve - farnost tělo Kristovo? Určitě bych tvrdil, že ano!

ALE

Vím o tom, kdo z mého farního společenství trpí, má problém, nebo jen starosti? Abych to mohl prožívat/nést s ním? Abych mohl jakkoliv pomoci?

Vím o tom, kdo z farnosti „byl vyznamenán“, prožívá radost? Abych se mohl radovat s ním? Aby to bylo povzbuzením pro ostatní?

Popravdě to vím jen o malé podmnožině farnosti, se kterou se setkávám ve svém modlitebním společenství. Anebo, pokud se jedná o nějakého blízkého známého, se kterým se „bavím“. Ale ani tam si nejsem úplně jistý.

Když čtu v předsíni kostela další parte, napadá mě: „Škoda, že jsem nevěděl ...“

Když potkám farníka, který chodíval k nám do kostela a zeptám se ho na to, často se dozvím že chodí jinam (lepší varianta). Či nechodí nikam, protože ... Protože měl

trápení, starosti atd. a nedostalo se mu u nás sluchu! Nebo to ani neměl komu říct, protože nenašel cestu do žádného ze společenství a po mši byl před kostelem sám.

Co dělám já pro to, aby naše farní společenství nebylo tělem Kristovým jen teoreticky? Aby mi nestačilo jen moje společenství, kde se cítím dobře. Kde se cítím bezpečně oddělený od utrpení či jen starostí těch „venku“.

POu

Farní knihovna

Milí farníci, minule jsme vás informovali o přípravě katalogu na webu naší farnosti (<http://www.farnostzidenice.cz>). Od Nového roku jej tedy najdete pod záložkou FARNOST, položka FARNÍ KNIHOVNA. Po kliknutí na odkaz se vám stáhne soubor se seznamem všech dostupných knih. Za zprovoznění děkujeme farnímu správci webu, kterým je Vítek Kobza ml. A teď k samotným novinkám. Nejvíce knih jsme pořídili z oboru biblických studií. Jako vysvětlení může posloužit výrok sv. Augustina: „*Tvá modlitba je tvoje slovo obrácené k Bohu. Když čteš Bibli, mluvíš k tobě Bůh. Když se modlíš, mluvíš k Bohu ty.*“

Už 14 roků vydávají slovenští jezuité v trnavském nakladatelství Dobrá kniha edici **Komentáře ke Starému zákonu**. Loni vyšly hned dva díly a oba se týkaly žalmů. Na začátku každé kapitoly (členěno po jednotlivých žalmech) zde najdeme překlad z hebrejského a řeckého textu, následovaný jazykovým rozbořením, komentářem pro laickou veřejnost a souhrnným přehledem o začlenění zkoumaného textu do liturgie.

Hroboň, Bohdan - Kocián, Adrian (eds.):
Žalmy 101-117

Varšo, Miroslav a kol.: Žalm 119

Starému zákonu se věnují rovněž tři díly edice **Českého ekumenického komentáře**, kterou vydávají společně Centrum biblických studií a Česká biblická společnost.

Pacner, Stanislav: Jeremjáš I. (Co uděláte, až přijde konec Jeruzaléma?) - Jeremjáš je nejdelší prorockou knihou Starého zákona. Obsahem této první části je povolání proroka Hospodinem a výzva k obrácení a návratu k Bohu.

Rückl, Jan: Ageus - (Budování chrámu v Judsku perské doby) - kniha proroka Agea (jeho jméno znamená „*narozený ve svátek*“), je desátou z tzv. dvanácti malých proroků. Předmětem všech Ageových poselství je chrám, jeho obnova a bohoslužba věrná Hospodinu. Autorem této práce je evangelický biblista z ETF Karlovy univerzity, který se ve svém studiu zaměřuje na prorocké knihy.

Sláma, Petr: Exodus I. (Jak jsem zatočil s Egyptem, Ex 1-15) - tento díl líčí zápas dvou mocností (Hospodina a Egypta), které si, každá jinak, nárokují plnou oddanost Izraele. Ukazuje, že člověk vždy bude žít v poslušnosti někomu a záleží jen na něm, zda si vybere Boha nebo světskou moc.

Sacks, Jonathan: O svobodě a náboženství

Sacks, Jonathan: Týdenní čtení z Tóry

V posledních dvou knihách, které se týkají Starého zákona, se můžeme seznámit s 1. a 2. knihou Mojžíšovou, a to z pohledu židů, těchto našich „starších bratří ve víře“, jak je označil papež Jan Pavel II. Četba z Tóry je součástí židovské bohoslužby v synagoze o šabat a důležitých svátcích a její text je rozvržen tak, aby se během roku přečetla celá Tóra (tzv. Zákon = tj. pět knih

Mojžíšových). Autor těchto prací býval hlavním rabínem ortodoxních židů ve Velké Británii.

Novozákonní biblistiku loni v naší knihovně zastoupilo 7 nových dílů edice **Českého ekumenického komentáře**, který by měl být důstojnou a modernějším náhradou Malého stuttgartského komentáře, vydaného už před více než dvaceti lety u karmelitánů v Kostelním Vydří.

Mareček, Petr: Evangelium podle Lukáše (3.)

Mareček, Petr: List Jakubův (17.)

Opatrný, Dominik: Pastorální listy (15.)

Roskovec, Jan: Evangelium podle Jana (4.)

Ryšková, Mireia: List Koloským (12.)

Scarano, Angelo: Listy Janovy (19.)

Tichý, Ladislav: První list Korintským (7.)

Pavel Jelínek

Orelské okénko

Co je Orel

Orel je křesťanská sportovní organizace (spolek), která byla založena v 2. pol. 19. století.

Smyslem Orla je výchova dětí a mladých lidí prostřednictvím především sportovních aktivit. Cílem Orla není vychovat mistry světa, ale věnovat se sportu nebo jiným aktivitám a při nich podporovat kladné vlastnosti člověka: přátelství a férovost – ohlížení se na soupeře, spoluhráče. Celou svojí činností chce **Orel dávat sportu smysl.**

Orel, který působí na celém území České republiky, má v současné době přes 18 000 členů v téměř 250 jednotách. Prioritou činnosti Orla je sport pro všechny. Sportovní

činnost je zaměřena na nejrůznější sportovní odvětví.

Činnost Orla je založena na práci dobrovolníků, kteří se ve svém volném čase věnují dětem a mládeži.

Orel jednota Brno – Židenice

Nejstarší zmínkou o vzniku naší jednoty je nákup Orlovny na ulici Vojanova 1/1602, dne 6. září 1921 (od 6. 3. 1930 kino Vesmír/Světazor).

Mezi historické osobnosti patří bezesporu P. František Siard Nevrkla, OPraem († 25. 2. 1943 Osvětim).

Novodobá historie židenického Orla se píše od 29. 6. 1993, kdy byla obnovena jeho činnost. Dnes, kdy členská základna činí zhruba 250 členů všech věkových kategorií, je pravidelná činnost zaměřena jak na sportovní aktivity (stolní tenis, malá kopaná, florbal, volejbal), tak i na aktivity mimosportovní (cvičení rodičů s dětmi, klub maminek).

Díky práci dobrovolníků z řad Orla se po celý rok konají jak pravidelné aktivity (tréninky), tak i jednorázové akce, turnaje, výlety apod. Je výhradním ambasadorem Židenických hodů.

Událo se...

Memoriál Petra a Renaty Vykydalových

Ve čtvrtek 23. prosince se v prostorách Sokola Juliánov konal tradiční turnaj ve stolním tenise. Turnaje se zúčastnilo 25 dětí a dospělých, kteří se mezi sebou utkali v sedmi kategoriích. Putovní poháry v jednotlivých kategoriích si tentokrát odnesli: Dominika Klusáková (dívky), Luděk Ilčík (mladší žáci), Václav Janko (starší žáci), Teodor Ilčík (dorostenci), Zdeňka Hamplová (ženy), Michal Uhlíř (muži), Josef Hampl (veteráni).

Ministrantský výlet do ZOO

Středa 29. prosince byla ve znamení výletu do zoologické zahrady. Na dopolední prohlídku ZOO se vydalo 8 mladších ministrantů společně s Martinem a Pepou Hamplovými, jakožto vedoucími akce. Mezi nejzajímavější podívanou patřila zastávka u žiraf, u tentokrát velmi aktivních exotických anakond a také u levharta cejlonského, jehož mláďata si s námi chtěla hrát.

Plánovaná akce

Sobota 19. 2. od 14:00 (oratoř kostela a přilehlé prostory) Odpoledne sportovních a deskových her pro školou povinná děvčata a chlapce.

Pravidelné aktivity (2. pololetí škol. roku)

Pondělí:

17:00-18:00 cvičení rodičů s dětmi

(1-5 let – ZŠ Kamenačky)

15:15-16:30 malá kopaná

(10-15 let – Sokol Juliánov)

20:30-22:00 volejbal

(16-99 let – Sokol Juliánov)

Úterý:

17:00-18:30 malá kopaná

(10-15 let – ZŠ Kamenačky)

17:00-19:00 stolní tenis

(7-16 let – Sokol Juliánov)

Čtvrtek:

16:00-17:00 futsal *(5-8 let – ZŠ Kamenačky)*

17:00-18:00 florbal

(8-11 let – ZŠ Kamenačky)

18:00-19:00 florbal/volejbal

(14-16 let – ZŠ Kamenačky)

Ondřej Loub

Informace o stavebních projektech

Vážení farníci,

rád bych vám na tomto místě zrekapituloval opravy za loňský rok a informoval vás o stavu oprav právě probíhajících.

V průběhu minulého roku bylo nutno řešit běžnou údržbu, menší opravy, ale i následky vandalismu:

- průběžně - čištění dešťových svodů a kotlíků na kostele směrem k ul. Podpísečná (příčina opakovaného zatékání)
- červen - oprava venkovní omítky na levé křížové lodi, dešťových svodů a oplechování střechy (příčina zatékání)
- listopad - opravy související s vykradením fary a řešení jejího zabezpečení
- prosinec - oprava střechy kostela rozbité padajícím ledem
- prosinec - oprava dešťových svodů fary
- prosinec - oprava strženého svodu a ohnutého okapu na kostele (vandalismus)

Kromě uvedeného bylo v loňském roce přistoupeno k několika rozsáhlejšími opravám:

- Byl vyměněn plot farního pozemku se sousední parcelou na ulici Bořivojova.
- Byly vyměněny vstupní dveře na faře z ulice Nopova.
- Bylo zadáno vypracování odborného posouzení optimalizace vytápění kostela.
- Podařilo se dokončit stavební část prací 2. etapy restaurování arkády při vstupu do kostela, což znamená, že nyní je celý vstup do kostela, tj. schodiště s podestou, izolován proti vodě, uložen na novém podloží (odstranění příčin sesuvu

schodových stupňů) a nově vyspárován. Zároveň byly vyčištěny a konzervovány pískovcové obklady paty věže a žulové schody s ostěním při jejím vstupu.

Jakmile nastanou vhodné klimatické podmínky, proběhnou ještě zbývající restaurátorské práce, zejména barevné retuše pískovcových prvků a dodatečná oprava několika míst na schodech, kde zůstává srážková voda.

- Největším projektem loňského roku je bezpochyby započatí rozsáhlé opravy suterénu fary a návazně i částečně farního dvora.

První polovinu roku probíhaly přípravné práce na zadávací dokumentaci a výběru zhotovitelů. Vlastní práce pak započaly začátkem září. Jak jsme vás již informovali, důvodem pro tuto rozsáhlou opravu byl dlouhodobě havarijní stav inženýrských sítí. Po započatí bouracích prací a odkrytí stávajících sítí bylo zjištěno, že jejich stav je daleko horší, než jsme se obávali. Aby nebylo v blízké době nutné do prostoru suterénu znovu stavebně zasahovat, bylo rozhodnuto všechny sítě opravit, včetně prostupu stropy do dalšího podlaží.

Finální rozsah nezbytných výkopových a demoličních prací následně přímo vybídl k optimalizaci uspořádání zázemí klubu Václav. Jeho nová dispozice přinese zlepšení komfortu užívání, především v prostoru kuchyně a sociálního zázemí.

Další změnu k lepšímu umožnily výsledky zadaného statického prověření možnosti snížit podlahu v suterénu tak, aby se zvětšila světlá výška místností. Na základě tohoto posouzení dojde ke zvýšení podchodné výšky o 17 cm, čímž se zlepší vzdušnost, akustická charakteristika a v neposlední řadě celkové vnímání prostoru suterénu.

Po vyhodnocení přínosu uvedené úpravy vzhledem k dodatečným nákladům a na základě značného zájmu z vaší strany bylo přistoupeno ke snížení podlah ve všech prostorách, tedy včetně obou obytných místností.

Do konce ledna t. r. byla dokončena pokládka a dokumentace skutečného stavu všech páteřních inženýrských sítí, dále prohloubení podlah v celém suterénu a byly osekány veškeré omítky.

Během ledna 2022 dále pokračovaly práce na rozvodech inženýrských sítí v jednotlivých místnostech klubu (plyn a odpady hotovo, voda a topení probíhá, elektřina bude následovat po vybetonování podlah).

Související práce na farním dvoře vyvolala potřeba dokončení celkové opravy elektroinstalace - bylo třeba opravit a znovu uzemnit hromosvod farní budovy na straně do farní zahrady. Po zvážení proveditelných variant uzemnění se jako výhodnější ukázala varianta, kdy hromosvod překlenuje nedávno opravený dvůr na plánovaném zastínění dvora a zapustí se do země za zídkou. Díky tomuto řešení nebylo třeba opětovně rozebírat a znovu pokládat dlažbu dvora; navíc se zároveň provedla sanace zídky kolem dvora, ke které by muselo brzy dojít tak či tak. V rámci opravy zídky byla uzpůsobena šířka a sklon schodiště ze dvora na zahradu - krok, který spolu s kvalitním zastíněním dvora (realizace ve výhledu) přispěje ke zvýšení komfortu užívání farního dvora - ať už samostatně nebo ve spojení s klubem. To vše při obdobných finančních nákladech jako u varianty uzemnění hromosvodu při farní zdi a sanace zídky.

Co nás v rámci probíhajících oprav na faře čeká dále? V prostoru suterénu je nyní v plánu vybetonování podlah, výměna oken a dispoziční úprava soc. zázemí. Následovat bude zhotovení nových omítek a obkladů a vybavení kuchyně. Předpokládaný termín ukončení veškerých prací v klubu je květen tohoto roku.

Realizace uvedených, ale i budoucích oprav není možná bez vaší štědrosti, za kterou vám srdečně děkuji. Přispívat dále můžete na farní účet (2100491918/2010, VS: rodné číslo/dat. nar. ve tvaru RRMMDD, SS: 5), prostřednictvím obálek (na stolku vzadu v kostele) či při měsíčních sbírkách na opravy.

Váš otec Petr

Neznámý známý Jakub Jan Ryba (2)

Ryba jako skladatel se nám do povědomí zapsal především svou vánoční hudbou. O jeho ostatních, často nedochovaných skladbách víme málo. Údaje o celkovém počtu Rybových kompozic se různí. Dle historických dokladů mohl být autorem více než 1500 skladeb, z čehož je dnes zachován jen nepatrný zlomek. Za zmínku rozhodně stojí např. Veselé živobyty (zpěvohra), cyklus varhanních skladeb *Novae et liberae cogitationes* (Nové a svobodné myšlenky), nebo velké latinské oratorium *Stabat Mater*.

Tiskem vyšly také některé další kompozice: Pohřební písně, Osm chrámových árií a jedno duetto, 12 nových českých písní, balady Lenka a Průvod dobré Bětolinky na text Vojtěcha Nejedlého, také známá, dosud hraná šestivěťá orchestrální *Kasace C dur*. Jako učitel komponoval také pro své žactvo – většinou soubory, obsahující písně a různá mravní ponaučení, např.

Kancionálek pro českou školní mládež, Rozličné nábožné zpěvy pro začátečníky ve zpěvu, Radovánky nevinných dětí při Vánocích a další.

Jeho dvě známé vánoční mše vznikly asi v 80. a 90. letech 18. st. Víme, že mši „Hej, mistře!“ zkomponoval v roce 1796. Tzv. II. Česká mše půlnoční (česko-latinská) je paradoxně starší. Za „druhou“ je považována patrně díky jejímu pozdějšímu objevení. Tyto mše však nejsou jediné, které Ryba složil. V soupisu vlastních skladeb z let 1782-1798 zaznamenává svých „Sedm pastorálních mší, z nich jedna česká“.

V letech 1808 -12 se pak zabýval komponováním rozsáhlého cyklu mší, připadajících na všechny neděle a svátky liturgického roku. Svě dílo nazval „Cursus sacro-harmonicus“ (Harmonický běh svatého roku). Tento projekt byl ve své šíři u nás tehdy naprosto ojedinělý, zůstal však nedokončen.

Ryba se též významně zapsal v oblasti pedagogické a vlastenecké. Náležel k nejvzdělanějším pedagogům své doby. Vedle češtiny a němčiny ovládal latinu, řečtinu, francouzštinu a italštinu, zabýval se díly antických klasiků, projevoval velký zájem o tehdejší literaturu.

Zabýval se i hudební teorií. Ve svém teoretickém spisu „Počáteční a všeobecní základové ke všemu umění hudebnímu“ se mj. pokusil i o nové české hudební názvosloví (např. čtvrtník, poločtvrtník, vzdychač, plašinec a mizič – označení pro pomlky, tříčtvrťák – tříčtvrťový takt apod.). Některé zajímavé výrazy z jeho Muzičního slovníku: poskakující tanec (bourée), notovník (dobrý listař), samozpěv (sólový zpěv) atd.

Dodnes nevíme, jak tento skladatel ve skutečnosti vypadal. O jeho nejstarší

podobiznu se zasloužil Gustav Pták v r. 1895. Ryba je zde vyobrazen jako muž vážné tváře s plnovousem. Takto ale chodili upraveni kantoři až později, po r. 1870. Toto smetanovské pojetí tváře se později stalo předlohou plakety pro jeho hrob, kterou zhotovila sochařka Marie Uchytlová - Kučová r. 1953.

Ať už J. J. Ryba vypadal jakkoliv, nejdůležitější je jeho odkaz. Celý život usiloval o dobro lidí v každém ohledu, byl zastáncem lidské spravedlnosti, pomáhal, kde mohl, i když se stále setkával s nepřízní okolí. Jeho osobnost s námi žije nadále v nesmrtelnosti a popularitě děl, jež známe; v hudbě, která (jak napsal) „vyvolává v člověku vznešené, něžné, nábožné a radostné pocity, uklidňuje ducha a srdce a jež dojme a zapůsobí na celé shromáždění nebo jeho většinu.“ V hudbě, která „má být nikoliv jen líbivá, nýbrž i pravdivá jako řeč; má své posluchače úplně přesvědčit o pravdě a naklonit si jejich srdce, aby cítili morální pravdy, aby o nich přemýšleli a jimi se řídili.“

O Rybův odkaz pečuje v současné době Společnost J. J. Ryby se sídlem v Rožmitále, kterou založil v roce 1990 Jindřich Hásek. Tato společnost se zabývá zkoumáním a analýzou Rybova díla a stará se

o provedení jeho skladeb. Pořádá rovněž Festival J. J. Ryby – cyklus koncertů a dalších kulturních rybovských akcí konaných v Rožmitále i jiných českých městech. V letošním roce proběhl již čtvrtý ročník.

Martina Cecílie Lavičková, III OP

Okénko do světa (8) Pozdrav z Jižní Koreje

Pozdravuji ze Soulu, hlavního města Jižní Koreje, kde jsem prožil skoro celý měsíc před zítřejším odletem do Afriky na další vizitaci, která potrvá až do června 2022.

Korejská zima je pěkná, většinou je tu sníh a zima pod nulou alespoň až do konce února. Při této krátké návštěvě po dvou letech jsem byl mile překvapen novými povoláními v naší salesiánské rodině. Školní rok zde končí právě v lednu - únoru, začátek dalšího je v březnu. Každé nové povolání k zasvěcenému životu, ke kněžství či k misijnímu životu je velkým darem od Boha. Samozřejmě to nejde bez naší malé spolupráce.

Společnost v Jižní Koreji se demograficky už moc neliší od Evropy: rodí se velmi málo dětí, manželství se uzavírají hodně pozdě a rodiny jsou velmi malé. Také průměrný věk se rychle zvyšuje. Katolická církev v této velmi soutěživé společnosti nestíhá přitáhnout mladší generace, takže i v katolických kostelích tu mládež až tak moc vidět není. Odrazilo se to již před několika lety v prudkém úbytku ženských řeholních povolání, později i v mužských řeholích, nyní je to možné sledovat i v šesti diecézních seminářích. Například do

semináře v Soulu se ještě v loňském roce dostalo 37 nových bohoslovců, ale v roce 2022 jen 9. Ten trend asi ještě nenarazil na dno.

V této apokalyptické situaci jsou nová povolání v naší salesiánské rodině velkou radostí a viditelným znakem Božího požehnání.

Měl jsem štěstí se setkat několik dní po začátku noviciátu (12 ledna) s našimi 6 salesiánskými novici. Samozřejmě už nejsou nejmladší. V Jižní Koreji je povinná vojenská služba trvající 20 měsíců; někteří se nemohli rozhodnout brzy, tak přicházejí až po ukončení univerzity nebo po několika letech práce v nejrůznějších oborech.

Na začátku roku 2022 jsem byl také pozván k našim salesiánským sestrám (FMA) na jejich první sliby (jedna sestra) a věčné sliby (NB - většinou po šesti letech řeholního života). Věnovat se dnes ohrožené ženské mládeži je ještě náročnější, než pracovat s těmi našimi kluky, kteří jsou na pokraji polepšovny a vězení pro mládež. Takže každé nové povolání u sester je velká slavnost. Ne jako před 20-30 lety, kdy každý rok bylo alespoň 6 nových novic.

Největší řeholní kongregací v korejské salesiánské rodině jsou Sestry Caritas

(Caritas Sisters of Jesus) se třemi provinciemi v Koreji a více než 400 sester, které mají velmi misijního ducha. Když jsem se stavil v jejich noviciátě v jižním městě Gwangju, byl jsem mile překvapen jejich energií a mezinárodním složením. Původně japonsko-korejská řeholní rodina působí už v 16 zemích na všech 6 kontinentech. I když v Africe (Uganda, Jižní Súdán) začaly teprve před 11 lety, už je vidět pěknou skupinku jejich prvních novic. V Koreji jsem se potkal se 4 novickami (dvě vietnamské a dvě Korejky), tři z nich budou skládat první sliby už na začátku února.

Také povolání k sekulárnímu zasvěcenému životu se dále pěkně rozvíjí (VDB – Volonterky Dona Boska) je salesiánský sekulární institut; také tento rok mají tři nové aspirantky. Toto povolání je asi nejnáročnější ze všech – tyto zasvěcené ženy, které žijí jako řeholnice (poslušnost, chudobu a čistotu), jsou ponořeny na sto procent do života ve společnosti, ve svých rodinách, farnostech a zaměstnání.

Kdo se narodil v bohaté zemi, potřebuje asi velmi silnou motivaci, aby se zřekl všeho, když odchází na celý život do misíí.

Nejpěknějším překvapením bylo setkání se dvěma novými salesiánskými misionáři z Koreje, kteří se teď připravují na svoje vyslání. Jeden už dostal své určení – jde do Jakutsku (východní Sibiř v Rusku), kde jsou v zimě teploty 40-50 stupňů C pod nulou; také ty dlouhé zimní tmavé noci trvající skoro celý den vytvářejí náročné podmínky. Díky Bohu za jejich víru a odvalu.

Poslechnout Boží volání a zcela se vydat po této cestě, kdy člověk dá Bohu vše, určitě není lehké. Potřebujeme hlubší motivaci, nejen prvotní nadšení, a někoho, kdo doprovází na cestě povolání, aby člověk mohl dát Bohu své ANO opravdu celým srdcem. Jedním z velkých vzorů je korejský salesiánský misionář P. John Lee Taeseok, který zemřel už před 12 lety, ale za svůj krátký osmiletý misijní život v Jižním Súdánu (2001-2009) jako salesián, kněz, lékař, vychovatel a misionář zanechal opravdu příklad, který září a přitahuje lidi ještě dnes.

Z Jižní Koreje se přesunují do východní Afriky, kde se nachází jedna z 13 salesiánských provincií na tom nejmladším a nejdynamičtějším kontinentu. Hlavní představený mě posílá nyní na vizitaci do Keni, Tanzánie, Jižního Súdánu a Súdánu – až do poloviny června.

P. Václav Klement, SDB